

Det nye svenske Udkast til en Invalide- og Ulykkesforsikring for Arbejderstanden og dermed Ligestillede.

Af Cordt Trap.

—
Lovgivningsmagten kan ved Behandlingen af de store sociale Spørgsmaal vælge mellem to forskellige Veje. Den kan finde en Løsning, der tiltaler i Kraft af en rent umiddelbar Sympathi, eller den kan naa et Resultat gennem et ihærdigt fagligt Studium. Den svenske Regering har ved det vigtige Spørgsmaal om Ubemidledes Forsørgelse, naar Arbejdsevnen svigter, ikke tiltroet sig Aladdinsevnen til at gribe den rette Afgørelse i første Omgang, men har søgt frem ad Arbejdets stenede, men sikre Veje.

Allerede i 1884 blev der nedsat en Arbejderforsikringskomité, af hvis Forslag kun to førte til et endeligt Resultat, nemlig til Lovene af 1889 om Beskyttelse mod Ulykkestilfælde under Arbejdet og 1891 om Sygekasser; alle de andre Planer bleve vejede og fundne for lette, saaledes Ulykkesforsikringsforslaget og det i nærværende Tidsskrift i sin Tid omtalte Udkast til en ved det 60de Aar indtrædende Alderdomsforsikring for hele det svenske Folk. Ifølge en af Minister Groll til Statsraadsprotokollen afgiven Erklæring ankede den

svenske Regering navnlig over, at dette sidste Forslag omfattede hele Nationen, i Stedet for Arbejderbefolkningen, at det tog Sigte paa en bestemt Alder, i Stedet for paa Invaliditet, og at det ikke inddrog Ulykkesforsikringen under sig. I 1891 blev der derfor nedsat en ny Arbejderforsikringskomité, der i indeværende Aar har udsendt en Række statistiske Undersøgelser, Redegørelser for Lovgivningens Stilling til Arbejderforsikringen i forskellige Lande, hvilke i Forbindelse med det tidligere fremkomne, allerede isoleret betragtet, udgøre et meget interessant Materiale, der kaster Lys over en Række økonomiske Forhold af Betydning og paa det socialøkonomiske Omraade anviser Sverig en smuk Plads mellem de evropæiske Nationer; men de danne tillige et forsvarligt Underlag for det Invalide- og Ulykkesforsikringsforslag, der er fremlagt som Slutningsresultatet paa Komiteens Arbejder. Dette Udkast er vel i sine Hovedtræk bygget over den tyske Invalide- og Alderdomsforsikringslovgivning som Mønster; ligesom denne tilstræber det ogsaa en paa livsvarige tvungne Arbejdsgiver- og Arbejderbidrag samt Statstilskud grundlagt Invalideunderstøttelse for Arbejderstanden og dermed Ligestillede. Men det svenske Forslag er paa ingen Maade en blind Efterligning af den tyske Lov; det har tværtimod underkastet hver Side af Forsikringsspørgsmaalet en selvstændig Drøftelse og har paa en Række af Punkter indført Forandringer af stor Interesse, og paa hvilke det fortrinsvis skal være denne Artikels Opgave at henlede Opmærksomheden.

Fra den tyske Lovgivning har det svenske Forslag da først og fremmest hentet Forsikringstvungen, væsen-

lig i Erkendelse af, at man uden Tvang ikke vil opnaa tilstrækkelig omfattende Resultater, skønt de statistiske Undersøgelser, som Komiteen har ladet foretage om de for industrielle Arbejdere bestaaende Pensionskasser, vise ret betydningsfulde Fremskridt ad Frivillighedens Vej. Der findes saaledes i det hele i Sverig 51 saadanne Pensionskasser med 17,000 Medlemmer, og Antallet af ulykkesforsikrede Arbejdere er fra 1890 til 1892 steget fra 52,000 til 68,000.

Det nye svenske Forslag har dernæst, som omtalt, — efter rigtige nationaløkonomiske Grundsætninger — lagt Forsikringens Tyngdepunkt i Invaliditeten, hvormed ligestilles en Alder af 70 Aar. Til Oplysning om den praktiske Forskel mellem en Invalide- og Alderdomsforsikring tjener, at et kombineret System som det i Sverig foreslaaede vilde koste det samme som en Alderdomsforsikring fra det fyldte 61de Aar; men mere end en Fjerdedel af de forsikrede vilde da i Forvejen være Invalidere, medens paa den anden Side to Tredjedele af dem, der opnaaede den nævnte Aldersgrænse, endnu vilde være arbejdsdygtige. Derimod har det svenske Forslag brudt ud af den tyske Ramme og været Banebryder for en Forening mellem Invalideforsikringen i snævrere Forstand og Ulykkesforsikringen, efter at denne Sammenslutning var knæsat af Ulykkesforsikringskongressen i Bern i September 1891, medens man tidligere har ønsket disse Forsikringsgrene skarpt sondrede, og t. Eks. den tyske Lovgivning har ladet Bidragene til Ulykkesforsikringen udredes af Arbejdsgiverne alene og gjort Pensionerne her større end Invalidenterne, hvis Omkostninger fordeles paa Arbejderne, Arbejdsgiverne og Riget. Medens Arbejderne

derfor søge ved alle Midler at bringe en indtruffen Invaliditet ind under Ulykkesforsikringen, have Arbejdsgiverne den modsatte Interesse, og Følgen bliver en stadig Strid om dette Punkt. Med Rette fremhæves til Fordel for en saadan Sammenslutning, at den i høj Grad vil tjene til at simplificere Forsikringen, til at fjerne Stridigheder mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, og at det navnlig, principielt set, vilde falde vanskeligt at paapege Grunde til en forskellig Behandling af et akut Ulykkestilfælde og en paa Grund af Arbejdets Usundhed indtruffen Invaliditet, der ret illustrerende kan betragtes som foraarsaget ved en Række umærkelig smaa Ulykkestilfælde. Paa et andet Punkt vil derimod Sammenslutningen fremkalde Vanskeligheder, hvorom senere.

Forsikringen omfatter i væsenlig Overensstemmelse med den tyske Lovgivning kun Arbejderklassen og dermed Ligestillede. Efter Forslaget skulle forsikres: 1) Arbejdere, Tjenestetyende og Personer, hørende til svenske Skibes Besætninger, samt 2) betingelsesvis Medhjælpere ved Handel, Haandværk og Industri, Arbejderformænd samt Befalingsmænd paa svenske Fartøjer, nemlig for saavidt Lønnen ikke udgør 1800 Kroner. Personer, der endnu ikke have fyldt 18 Aar, i Forvejen ere udygtige til Arbejde eller ere ansatte hos Staten eller Kommunen, ere udelukkede fra Forsikringen. Naar kun Arbejderstanden og dens Jævnlige komme i Betragtning, er det i første Række begrundet i Hensynet til Omkostningerne, der for en hele Nationen omfattende Forsikring vilde stige til det tredobbelte og lader sig saa meget bedre forsvare, som det fortrinsvis er det legemlige Arbejdes Mænd, der trænge til Under-

støttelse. Det fremgaar saaledes af en i 1884 foretagen Undersøgelse af Fattiglemmers tidligere Livsstilling, at Arbejder- og Tyendestanden leverer et 8 til 10 Gange saa stort relativt Kontingent til Fattigvæsenet som de selvstændige Næringsdrivende*). Derimod er det en Afvigelse fra tysk Ret, naar det svenske Forslag ikke medtager Personer, der ikke have arbejdet mindst en Uge hos samme Arbejdsgiver, og derved udelukker alle Arbejdere, hvis Virksomheds Natur medfører en ganske kortvarig Beskæftigelse hos den samme Arbejdsgiver, saaledes visse Klasser af Landarbejdere, Syersker, Vaskekoner m. fl.

Til Gengæld har man i Sverig givet sig i Lag med det vanskelige Spørgsmaal om Understøttelse af de Forsikredes Familier. Jeg finder her Anledning til at gøre en mere almindelig Bemærkning. En Understøttelse, der skulde strække til i alle Tilfælde, hvor der er Trang, vilde, selv om Arbejderne yde Bidrag, kræve saa uhyre Midler, at man fra anden Side ikke vilde være villig til at yde dem. Det kan derfor ikke være nogen Bebrejdelse mod Lovgivningsmagten, at den ikke hjælper i alle Tilfælde, hvor det kunde være ønskeligt; den maa nødvendigvis resignere og træffe et Valg. Om det derimod er et Fremskridt fra tysk Ret, naar det svenske Forslag udelukker en Del af Arbejderklassen, men til Gengæld udstrækker Understøttelsen til de Forsikredes Familier, turde dog være tvivlsomt. Ganske vist maa der gives Motiverne Ret i, at en saadan Familieunderstøttelse er i høj Grad ønskelig — Oplysninger som disse, at der mellem

*) Se Motiverne Side 45.

voxne fattigunderstøttede Personer findes dobbelt saa mange Kvinder som Mænd, og at ikke mindre end 40 pCt. af samtlige understøttede Personer ere Børn under 15 Aar, tale i saa Henseende tydeligt nok — men det bliver ligefuldt et Spørgsmaal, om det i den sociale Lovgivning ikke først og fremmest maa komme an paa at behandle ligeartede Tilfælde paa samme Maade, og man kan ikke lukke Øjet for, at en udelukkende Pensionering af Personer i fast Arbejde vil fremkalde en berettiget Misstemning blandt de løse Arbejdere, navnlig hos dem, hvis Virksomheds Natur medfører en kortvarig Beskæftigelse, og som derfor slet ikke have det i deres Magt at binde sig for længere Tid. Med denne Reservation maa den Maade, hvorpaa den svenske Komité foreslaar Familieforsørgelsen ordnet — og for hvilken Æren tilkommer den — erkendes for rationel, idet den i det væsentlige naar det tilsigtede Maal med de færrest mulige Midler.

Til Grund for den foreslaaede Ordning ligger følgende Ræsonnement: Ligesom en Alderdomsforsikring ikke føjer sig om de virkelige Livsforhold, saaledes gælder det samme om en Enkeunderstøttelse, der indtræder umiddelbart efter Mandens Død; efter Fattigprotokollerne varede det gennemsnitlig 7 Aar, inden Enker efter Arbejdere erholdt Fattighjælp. Der er væsenlig to Forhold, der fremkalde Enkers Trang til Støtte ude fra, dels Arbejdsinvaliditet, dels Tilstedeværelsen af Børn, der endnu ikke kunne forsørge sig selv. Arbejdsføre Enker uden uforsørgede Børn er der ingen Grund til at hjælpe. Børnenes store Indflydelse paa Enkers økonomiske Modstandskraft fremgaar tydeligt nok af følgende statistiske Data: Af Enker, hvis

Ægteskab opløstes i Alderen fra 25 til 45 Aar, erholdt ikke færre end 21 pCt. fuld Forsørgelse umiddelbart efter Mandens Død og 33 pCt. inden 2 Aar derefter; for Enker mellem 45 og 65 Aar synke Tallene til 10 pCt. og 18 pCt. Da Invaliditetstilfældene utvivlsomt tiltage betydeligt med Alderen, kan Forklaringen til den stærke Nedgang formentlig kun søges i de yngre Aldersklassers langt større Kontingenter af uforsørgede Børn. Paa den anden Side ere Hustruerne ofte trængende, naar de ere Arbejdsinvalid. Af Enker under Fattigvæsenet havde saaledes et anseligt og med Alderen stigende Procenttal nydt Understøttelse før Mandens Død.

For at bringe Forsikringen i Overensstemmelse med de her konstaterede Forhold gaar nu det svenske Forslag ud paa, i Stedet for en Enkepensionering i almindelig Forstand, at indsætte en jævnsides med Mændenes Pensionsret løbende Understøttelse af arbejdsinvalid Kvinder, baade dem, der selv indtage en forsikringspligtig Stilling, og Hustruer og Enker til forsikrede Mænd. En saadan Invalidforsikring anbefaler sig tillige af økonomiske Grunde; thi medens en almindelig Enkepensionering med en aarlig Understøttelse af kun 55 Kroner vilde koste ca. 4 Millioner Kroner, vilde et System som det foreslaaede med gennemgaaende højere Renter kun medføre den halve Udgift. Til Invalidforsikringen skulde der saa slutte sig en Understøttelse til afdøde mandlige Forsikredes ægte Børn under 15 Aar.

For at nogen kan nyde Understøttelse, maa han være Arbejdsinvalid, og ude af Stand til at ernære sig selv ved et til sine Kræfter og Evner svarende Ar-

bejde, eller have fyldt 70 Aar samt have ydet Bidrag i mindst 260 Uger. Personer over 55 Aar kunne ikke indtræde i Forsikringen. Den, for hvem der ikke er erlagt Bidrag i 260 Uger, naar han fylder 60 Aar, udgaar af Forsikringen og faar de selvbetalte Bidrag tilbage. En Forudsætning er det desuden, at Invaliditeten ikke er tilføjet forsætligt eller ved en grov Forbrydelse. Fra Fordringen om en bestemt Ventetid ses der bort, naar Invaliditeten skyldes et Ulykkestilfælde, og Pensionen beregnes da, som om den Forsikrede havde ydet Bidrag i 260 Uger. Ganske vist betyder dette et Brud med den proklamerede Ligestilling mellem Invalide- og Ulykkesforsikringen; men praktisk set tror jeg dog ikke, det vil give Anledning til større Ulemper; thi det vil her overvejende dreje sig om Invaliditet, indtruffen i den yngre Alder, hvor det forholdsvis let vil lade sig konstatere, om den skyldes et akut Ulykkestilfælde. Naar Sygdom har varet udover et Aar, indtræder der en midlertidig Invalideunderstøttelse.

Udgifterne ved Forsikringen fordele sig paa Arbejderne, Arbejdsgiverne og Staten. Men medens Statens Andel i Tyskland bestaar i et regelmæssigt aarligt Tilskud til hver bevilget Rente, har den i Sverig mere Karakteren af en ekstraordinær Hjælp, der skal dække Udgifterne ved de Begunstigelser, der tilstaas visse Klasser af Forsikrede, uden at dette skal komme Resten til Skade.

Til Udmaaling af Pensioner, saa vel som Understøttelser, har man inddelt de Forsikrede i 3 Lønningsklasser. Første Klasse omfatter mandlige Arbejdere, hvis kontante ugentlige Løn er 10 Kroner eller derover, anden Klasse alle andre mandlige Arbejdere; tredje

Klasse alle Arbejdersker og Hustruer eller Enker til forsikrede Mænd.

For hver Uge, forsikringspligtigt Arbejde finder Sted, erlægges i 1ste, 2den og 3dje Klasse henholdsvis 50, 30 og 20 Øre. Arbejdsgiverne udrede disse Summer, men Halvdelen af de udlagte Beløb ere de beretigede til at indeholde i Lønnen. De Forsikredes egne Bidrag udgøre i Regelen ikke 2 pCt. af deres Indtægt og stige kun undtagelsesvis til 2¹/₂ pCt. af denne. De af en mandlig Forsikret erlagte Bidrag gælde tillige for hans Hustru og Børn. Naar der er betalt Præmier i 260 Uger, regnes den under Sygdom faldende Tid under visse Betingelser den Forsikrede til gode, som om han havde erlagt Bidrag, skønt Pligten til at erlægge disse bortfalder saa længe.

Ved at udstrække Forsikringspligten over hele den Paagældendes Arbejdsperiode, er der gjort en betydningsfuld Afvigelse fra det oprindelige Udkast, der kun kendte tvungne Bidrag fra det 19de til det 28de Aar. Motiverne gaa let hen over dette Punkt, der dog er af gennemgribende Betydning, da en tvungen Forsikring, indskrænket til en kortere Periode af den yngre Alder, hvor Arbejderen som Regel endnu ikke har Familie at forsørge, langt bedre stemmer med de økonomiske Forhold i de ubemidlede Klasser end en livsvarig Tvangsforsikring, og væsenlig afvæbner den vægtigste Anke mod Tvangsprincipet, at dets Gennemførelse ikke vil være mulig uden en skæbnesvanger Reduktion i den arbejdende Befolknings Livsvilkaar.

Det tyske System for Bidragenes Erlæggelse under Form af Pensionsmærker, der sælges gennem Postvæsenet, er optaget af det svenske Udkast, der imid-

lertid har erstattet Kvitteringskortet med en Pensionsbog (beregnet paa at optage 260 Ugemærker). Af Interesse ere de foreslaaede Forholdsregler til Sikring imod, at Bidragene udredes for langt tilbageliggende Perioder, hvilket naturligvis i høj Grad vil formindske Præmiernes Forsikringsværdi. Det bestemmer, at der ikke maa sælges andre Mærker end de, der udgives i det paagældende Aar og bære dette paatrykt, og det er forbudt at indklæbe Mærker for Tiden før Begyndelsen af det foregaaende Kalenderaar. Et Brud paa dette Forbud vil kunne læses ud af Pensionsbogen og paadrager Arbejdsgiveren Erstatningsansvar.

En for de Forsikrede i høj Grad gunstig Afvigelse fra den tyske Lovgivning er det, at den engang ved erlagte Præmier erhvervede Ret ikke formindskes eller ophører ved, at den Forsikrede for begrænset Tid eller bestandig kommer ud af forsikringspligtig Stilling. Denne Bestemmelse vil ikke alene simplificere Systemet, idet de i Tyskland gældende særlige Regler om Forsikringens Fortsættelse ved frivillige Bidrag bedre kunne undværes, men den vil navnlig bidrage til at gøre Forsikringen langt mere effektiv. Det oplyses, at af dem, der indgik i forsikringspligtig Stilling fra 18 til 20 Aar, vilde ved 55 Aars Alderen henved Halvdelen være traadt ud, og paa dette Misforhold vilde der næppe i væsentlig Grad blive bødet ved Retten til at forsætte Forholdet ved frivillige Bidrag, da der kræves af den Forsikrede, at han foruden sin egen ogsaa skal tage Arbejdsgivernes og Statens Del paa sin Kappe. Den i Sverig foreslaaede Ordning vil navnlig have det Fortrin at bevare Forsikringens Goder for en stor Del af de Arbejdere, der senere tjene sig op i selvstændige

Stillinger. Derved begunstiges den mindre Arbejdsgiverstand, der ikke hæver sig højt over Arbejdernes økonomiske Niveau, og som under en Tvangsordning som den tyske let bliver i høj Grad stedmoderlig behandlet, idet den skal udrede Bidrag til sine Arbejdere uden ofte at se sig i Stand til at bevare Forsikringen for sig selv. Tillige vil en Del af den kvindelige Slægt, særlig af Tyendeklassen, der indgaar Ægteskab med ikke forsikringspligtige Mænd, allerede i Forvejen have erhvervet sig Forsikringsret.

De foreslaaede Arbejdsgiver- og Arbejderbidrag ere beregnede paa, uden at senere Forhøjelse maa finde Sted, at dække Udgifterne ved Forsikringen under den Forudsætning, at denne griber Arbejderen i det Øjeblik, han efter Lovforslagets almindelige Regler indtræder i forsikringspligtig Stilling (i Gennemsnit 18 til 20 Aars Alderen), og at han forbliver i denne, indtil Invaliditeten melder sig. Det har min fulde Sympathi, at det nye svenske Forslag har haft Mod til at forlange fulde Bidrag strax; ethvert andet System, enten det baseres paa en aarlig Ligning af de løbende Udgifter (Ligningssystemet) eller paa et modificeret Princip som det tyske (Kapitaldeckung), betyder dog en Beskatning af den fremtidige Slægt til Gunst for den nuværende, og jeg tror ikke, det er den Maade, man skæl lave Socialpolitik paa. Medens det er højst problematisk, om den nulevende Generation vil vide Lovgiverne Tak herfor, er det derimod fuldstændig sikkert, at en kommende Slægt, der ser Byrderne regelmæssig tiltage uden en tilsvarende Væxt i Pensionernes Størrelse, vil faa rig Lejlighed til at fordømme deres Forfædres Egoisme. Flere af de for Lignings-

systemet anførte Grunde ere af yderst tvivlsom Værdi. Man fører saaledes for ramme Alvor følgende Argument i Ilden: Den aarlige Ligning af Udgifterne maa foretrækkes for et System med faste Præmier, fordi den ikke paavirkes af Rentefoden, hvis Synken derimod for Præmiesystemets Vedkommende vil medføre en Forhøjelse af de forud beregnede Bidrag. Det maa dog erindres, at den faktiske Forhøjelse er rent ubetydelig i Sammenligning med den, der bliver nødvendig, naar man ikke i Forvejen har sørget for Opsparing af et uhyre Forsikringsfond. Ræsonnementet er lige saa berettiget, som om en Mand vilde sige: »Jeg vil ikke spare, for saa risikerer jeg ikke at faa mindre Udbytte af mine Penge, end jeg havde gjort Regning paa«.

Som tredje bidragydende Faktor indtræder Staten, der afholder Administrationsudgifterne og desuden, naar en Invalidere træder i Kraft, aarlig indskyder 2 Øre for hver til samme erlagt eller godskreven Præmie. Denne Sum maa imidlertid ikke betragtes som et regelmæssigt Tilskud, men er beregnet paa at dække de Udgifter, som foraarsages ved Udtrædelser af forsikringspligtig Stilling, før Invaliditeten melder sig, samt ved de i Overgangstiden bestaaende særlige Forhold. Skønt det svenske Forslag ikke, som den tyske Lov, kender særlige Overgangsbestemmelser, fremkommer der nemlig desuagtet et Deficit derved, at Forsikringen ikke, naar Systemet sættes i Virksomhed, kan gøre Regning paa at faa sine Medlemmer i den regelmæssige Tiltrædelsesalder 18 til 20 Aar, men tværtimod vil faa Tilgang fra alle Aldersklasser indtil 55 Aar. Forslaget har vist sig mindre principfast ved Reglerne for Udredelsen af Statstilskudet, end lige overfor de

private Præmier. Det offentlige Tilskud stiger derfor fra en ren Ubetydelighed til ca. 7.8 Millioner Kroner efter 80 Aars Forløb. Ved dette Tidspunkt vil hele Forsikringen foraarsage en aarlig Udgift paa 33.3 Millioner Kroner, hvoraf 11.7 Millioner bestrides af de aarlige Præmier, 7.8 Millioner af Statsbidrag og de 13.8 Millioner hidrøre fra Renter ($3\frac{1}{2}$ pCt.) af en opsamlet Fond paa 393 Millioner Kroner.

Pensionernes Størrelse er sat til et fast, for alle Klasser fælles, Grundbeløb, der er foreslaaet til 50 Kroner, plus et Tillæg for hver erlagt Præmie, i 1ste Lønningsklasse 10, i 2den 5, i 3dje 2 Øre. Efterligningen af den tyske Lovs Bestemmelser er paa dette Punkt lidet heldig, da Tyskland foruden den Rente, som skyldes Arbejdsgivernes og Arbejdernes Bidrag, har et fast offentligt Tilskud paa 50 Mark, som det svenske Udkast ganske savner, og som for Begyndelsesrenternes Vedkommende lader Vægtskaalen synke dybt i Tysklands Favør. Exempelvis skal anføres, at medens den højeste og laveste Invalideunderstøttelse i Tyskland efter 260 Ugers Forløb beløber sig til 102.53 og 127.98 Kroner (115.20 og 143.80 M.), vilde de efter det svenske Udkast kun komme til at udgøre 55.20 og 76 Kroner. Saadanne Beløb, der tilmed fortrinsvis vilde blive tilstaaede unge Folk, til hvem Familiens Underhold ofte stiller langt større Krav end senere hen, vilde være aldeles utilstrækkelige til Livets Ophold.

Denne Anke voxer i høj Grad i Betydning ved den foreslaaede Forbindelse mellem Ulykkes- og Invalideforsikringen i snævrere Forstand. Ved denne sidste ville praktiske Grunde, Hensynet til at anspore Arbejderen til ikke for tidligt at opgive sit Arbejde og

virksomt at modarbejde Simulation, føre til, som i Tyskland, at lade Pensionerne stige med Antallet af betalte Præmier, hvorved ogsaa vindes, at Renten mere fremtræder som Resultatet af successive Opsparinger. Man faar saa trøste sig over de lave Begyndelsesbeløb med, at Antallet af Invaliditetstilfælde i de unge Aar er relativt lavt. Men denne Trøst gælder ikke længere, naar man staar overfor Ulykkesforsikringen. De yngre Aldersklasser yde her et fuldt saa stort Kontingent som de ældre, og de psykologiske Grunde til en successiv Forøgelse i Renternes Størrelse ville her kun i ringe Grad gøre sig gældende.

Jeg ser nu ikke rettere, end at vil man Sammenkoblingen, maa man tage Konsekvenserne og forhøje Begyndelsesbeløbet. Der kunde enten være Anledning for Staten til ekstraordinært at skyde til i Tilfælde af tidlig Invaliditet, eller Maalet kunde muligvis, uden nogen Forhøjelse i de samlede Udgifter, naas ved et System, hvorefter Grundbeløbet sattes højere (maaske noget forskelligt i de 3 Klasser), steg i Ventetiden (260 Uger) som foreslaaet, men herefter blev staaende i en Aarrække for først efter dennes Udløb atter at stige. Incitamenterne til ikke for tidlig at opgive Arbejdet bliver der ikke saa megen Trang til i Mellem-aarene som i et mere fremrykket Stadium af Livet. Naturligvis er jeg mig vel bevidst, at for den Mangel ved Forslaget, som her besejres, ville nye Vanskeligheder dukke op paa andre Punkter; det vil saaledes kunne vække Betænkelighed at tilstede det svenske Udkasts liberale Regler for Erhvervelsen af en Rente, naar Begyndelsesbeløbet sættes op, men jeg ser dog ikke rettere, end at de meget lave Begyndelsesbeløb

navnlig for Ulykkesforsikringens Vedkommende, ville medføre saa utilfredsstillende Resultater, at der er al Anledning til at søge Midler til at forhøje dem, selv med Ofre paa andre Kanter. Til Invalidforsikringen slutter der sig, som omtalt, en Understøttelse af mandlig Forsikredes ægte Børn under 15 Aar, der er sat til 30 Kroner aarlig. Er en Pensionsnydende ikke længere ude af Stand til at ernære sig selv, inddrages Understøttelsen.

Forsikringens øverste Ledelse skal betros en central Institution, Pensionsstyrelsen; men ved Siden heraf har man foreslaaet Oprettelsen af lokale Myndigheder, de saakaldte Pensionsnævn. Pensionsstyrelsen, hvis nærmere Organisation bestemmes af Kongen, staar for Forsikringens tekniske Ledelse, forvalter Anstaltens Formue, sørger for at tilvejebringe de nødvendige statistiske og forsikringstekniske Arbejder og Beregninger m. m. Pensionsnævnet, hvis Virksomhedsomraade i Regelen falder sammen med Kommunen, bestaar af Repræsentanter for de 3 bidragydende Faktorer, 1 for Staten, 2 for Arbejdsgiverne og 2 for Arbejderne, de to sidste Kategorier valgte af de kommunale Vælgerkorporationer. Pensionsnævnene have Indflydelse paa de Sider af Forsikringen, med hvilke Befolkningen træder i direkte Berøring; disse Myndigheder skulle saaledes afgøre, hvor vidt en Arbejder kommer ind under Lovens Bestemmelser, om der tilkommer en Forsikret den ved Sygdom hjemlede Ret; de have at undersøge den indgivne Pensionsbog, samt overhovedet føre Tilsyn med, at Lovens Bestemmelser overholdes indenfor Pensionsdistriktet.

Bestemmelsen om, naar en tilstaaet Understøttelse

skal undrages en Forsikret, samt hvor vidt der foreligger Invaliditet, hvilken sidste Afgørelse er at betragte som Tyngdepunktet i den hele Forsikringsvirksomhed og udkræver Erklæring fra en Læge eller 2 troværdige Mænd, tilkommer ligeledes Pensionsnævnet. Men dettes Bestemmelsesret er i disse Tilfælde kun foreløbig og kan omstødes af Pensionsstyrelsen.

Det svenske Udkast betegner paa dette Punkt formentlig et Fremskridt fra den tyske Lov. Ogsaa denne kender lokale Tillidsmænd for Arbejdsgiverne og Arbejderne, der skulle medvirke ved Invaliditetens Fastsættelse, men den endelige Indstilling til Forsikringsanstalten foretages af en Statsemedsmand, der i sit Skøn ikke er bunden ved Tillidsmændenes Erklæringer. I Sverig derimod vil det blive Arbejdsgiverne og Arbejderne i Nævnet, der faa den afgørende Indflydelse paa denne Indstilling. Ganske vist vil den endelige Fastsættelse af Invaliditeten efter det svenske Forslag næppe komme i Stand uden en stærk Gnidningsmodstand mellem de deltagende Faktorer. Det lokale Nævn vil nemlig have en ureguleret Interesse i at skaffe sine egne Forsikrede det mest mulige — Forsikringens økonomiske Resultater falde jo ikke tilbage paa den lokale Egn, men fordeles paa hele Riget — og Pensionsstyrelsen, der har Ansvaret for Forsikringens økonomiske Ledelse, vil se sig nødsaget til at bremse stærkt for Udgifterne. Pensionsnævnet vil derfor næppe faa den bestemmende Indflydelse paa Invaliditetens Erklæring; dertil vilde kræves, at den Kreds, der repræsenteres, ogsaa blev økonomisk ansvarlig. Afgørelsens Tyngdepunkt vil tværtimod efterhaanden glide over til Pensionsstyrelsen; men

den foreslaaede Ordning vil i alt Fald have den For-
del, at den centrale Styrelse vil kunne bygge sin Af-
gørelse paa Oplysninger, indhentede direkte fra de lo-
kale Kredse, og i Tidernes Løb vil der sandsynligvis
kunne udvikle sig et frugtbart Samarbejde mellem de
centrale og lokale Myndigheder.

Det nye svenske Udkast betegner et Stadium i
Udviklingen af den sociale Forsikringsvidenskab og
maa studeres af enhver, der i de grundlæggende Prin-
ciper er i Overensstemmelse med samme.
